

KARAR

2008/201 Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi'nin Kurulması

Ülkemizin uluslararası araştırmacılar için daha cazip hale gelmesini sağlamak üzere aşağıda çerçevesi çizilen Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi'nin kurulmasına ve 1 Ocak 2009 tarihine kadar üye kurumların temsilcilerini belirleyerek, ad-soyad ve iletişim bilgilerini TÜBİTAK'a bildirmelerine karar verilmiştir.

1. Üyeleri:

Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi'ne üye kurumlar Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurumu, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'dur. (TÜBİTAK)

Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi'nde her kurum bir üst düzey yönetici ile temsil edilir. Daimi temsilci Genel Müdür veya dengi seviyedeki bir üst düzey yöneticidir. Bu temsilciye toplantı gündemine bağlı olarak orta düzeyde yönetici(ler) ve uzman düzeyinde çalışan(lar) eşlik eder.

2. Görev Süresi:

Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi'nin görev süresi Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) 19. Toplantısının yapılacağı tarihte sona erer. BTYK tarafından gerek görülmesi halinde Komite'nin çalışma süresi alınacak bir ek karar ile uzatılabilir.

3. İşleyişi:

Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi, TÜBİTAK'ın koordinasyonunda ayda en az bir kez toplanır ve toplantıların sekreteryaya hizmeti TÜBİTAK tarafından yerine getirilir. Komite, ihtiyaca bağlı olarak üyelerin bir bölümünün katılacağı alt çalışma grupları kurabilir. Ayrıca, Komite gündemle ilgili gördüğü kurum temsilcilerini veya kişileri davetli statüsünde Komite toplantılarına veya alt grup çalışmalarına davet edebilir.

4. Görevi ve Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi'nin Çalışmalarından Beklenen Çıktılar:

Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi'nin görevi ülkemize gelen uluslararası araştırmacıların aşağıdaki konularda yaşadıkları sorunları, konu komite üyesi kurumun sorumluluğunda ise çözmek, değilse değişiklik önerisini hazırlayarak karar alacak makama sunmak veya sunulmasını sağlamaktır.

- i. Araştırmacının çalışma ve oturma izni alması ve bu izinlerini yenilenmesi süreci
- ii. Araştırmacının eşinin çalışma izni alması süreci
- iii. Araştırmacının çocuklarına sunulan eğitim olanakları
- iv. Araştırmacının diploma denkliğinin sağlanması ve akademik yükselme süreci
- v. Sağlık hizmetlerinden yararlanma süreci
- vi. Araştırmacıların özlük haklarının ülke sınırları arasında taşınabilmesi
- vii. Komite tarafından eklenecek konular.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2007/201 Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı

SORUMLU KURULUŞLAR

- İçişleri Bakanlığı: 4 no.lu madde
- Dışişleri Bakanlığı: 11 no.lu madde
- Maliye Bakanlığı: 8, 12, 13, 14 no.lu maddeler
- Milli Eğitim Bakanlığı: 7 no.lu madde
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: 1, 2, 3, 5, 6,11 no.lu maddeler
- YÖK: 3, 4, 8, 9, 10, 12, 13, 14 no.lu maddeler
- Sosyal Güvenlik Kurumu: 11 no.lu madde

İLGİLİ KURULUŞLAR

- Dışişleri Bakanlığı: 1, 2 no.lu maddeler
- YÖK: 1, 2 no.lu maddeler
- TÜBİTAK: 1, 2, 3 no.lu maddeler

GELİŞME

Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi'nde görevlendirilen tüm ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının katılımı ile öncelikle aşağıda sıralanan dört alt çalışma grubu oluşturulmuştur:

1. Çalışma/Oturma İzinleri ve Vatandaşlık Süreçleri Çalışma Grubu (ÇG.1)
2. Eğitim Çalışma Grubu (ÇG.2)
3. Akademik Denklik ve Akademik Yükselme Çalışma Grubu (ÇG.3)
4. Özlük Hakları ve Sağlık Çalışma Grubu (ÇG.4)

Dört alt çalışma grubuna katılan kurum/kuruluşlar ise:

1. Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü (ÇG.2)
2. Milli Eğitim Bakanlığı, Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÇG.2)
3. Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Daire Başkanlığı (ÇG.2)
4. Sağlık Bakanlığı, Sağlık Eğitim Genel Müdürlüğü (ÇG.4)
5. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü
6. Dışişleri Bakanlığı, Yurtdışı Tanıtım ve Kültür İşleri Genel Müdürlüğü (ÇG.1)
7. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çalışma Genel Müdürlüğü (ÇG.1, ÇG.4)
8. Yükseköğretim Kurulu (ÇG.1, ÇG.3)
9. Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğü (ÇG.1)
10. Emniyet Genel Müdürlüğü (ÇG.1)
11. Sosyal Güvenlik Kurumu (ÇG.4)

Uluslararası Araştırmacılar Koordinasyon Komitesi'nin ve alt çalışma gruplarının çalışmalarında belirlenen sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri Ek-1'de verilmektedir.

EK KARAR

Türkiye'nin uluslararası araştırmacılar (yabancı uyruklu konuk bilim insanları ile Türk vatandaşı olmakla birlikte yabancı ülkelerde yerleşik bilim insanları) için cazibe merkeze olması ve beyin gücünün yönelmesi amacıyla:

1. ÇSGB Çalışma Genel Müdürlüğü Yabancıların Çalışma İzinleri Daire Başkanlığı bünyesinde diğer sektörlerin yanı sıra yabancı araştırmacılar için ayrı veya alt bir sektör oluşturulması;
2. 2008 yılında hazırlanmaya başlanan www.yabancicalismaizni.gov.tr adresli web portalinin geliştirilmesi, farklı dillerde hizmet vermesi ve ÇSGB'nin yanı sıra ilgili kurumların aracılığıyla sayısal, basılı ve görsel ortamlar kullanılarak farkındalık yaratılmasının yanı sıra ilgili tüm kamu kurumlarının web sayfalarından bu portala bağlantı verilmesi;
3. 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanununun 13 üncü maddesine yeni bir fıkra eklenerek, "Kamu kurum ve kuruluşları ile kanunlarla kurulan vakıflar tarafından yürütülen veya desteklenen Ar-Ge projeleri ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından koordine edilen uluslararası Programlar çerçevesinde desteklenen Ar-Ge projelerinde çalışacak olan yabancı uyruklu araştırmacıların diploma denklik ve yeterlilik uygulamasına tabi tutulmaması" yönünde hüküm konulması;
4. Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının 8 inci maddesinde, yabancı uyruklu öğretim elemanlarının

- yükseköğretim kurumlarında sözleşmeli olarak çalıştırılabilmeleri için, öncelikle, Yükseköğretim Kurulunun ücret konusunda karar alması ve bu karardan sonra İçişleri Bakanlığının konuyla ilgili görüşünün istenilmesi, olumlu görüşün ardından sözleşmenin vize için Maliye Bakanlığına gönderilmesi gerekmekte olup, sözleşmenin aynı şartlarda tekrar uzatılması için de Yükseköğretim Kurulunun uygun görüşünün alınacağı ve Maliye Bakanlığına bilgi verileceği düzenlenmektedir. Her somut olayın ayrı ayrı Yükseköğretim Kuruluna gitmesi yerine Yükseköğretim Kurulunun konuyla ilgili esas ve kuralları belirlemesi ve bu doğrultuda da yukarıda zikredilen madde ile ilgili diğer mevzuatta değişikliğe gidilmesi;
5. 4817 sayılı Kanun'un 12 inci maddesine eklenecek son fıkra ile çalışma izni başvurularının usulüne uygun olarak yapılmış olması kaydıyla kırkbeş gün içinde sonuçlandırılacağına yönelik hüküm eklenmesi;
 6. 4817 sayılı Kanun'un 5 inci maddesine Türkiye'de çalışmakta olan yabancı uyruklu araştırmacıların eşlerinin bu hükümden istisna tutulduklarına yönelik bir hüküm eklemesi;
 7. Bilim, teknoloji ve yenilik alanlarında uluslararası standartlarda kabul gören kaynaklarca, alana katkı sağladığı bilinen ve Türkiye için ihtiyaç duyulan alanlarda da katkı sağlaması beklenen, TÜBİTAK tarafından verilecek belge ile teşvik edilen yabancı uyruklu araştırmacıların çocuklarının; Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi veya özel öğretim kurumlarına devamını, bu kurumlarda öğrenim gören diğer öğrencilerin yararlandığı imkan, hak ve kolaylıklardan yararlanmalarını sağlayıcı gerekli mevzuat düzenlemesinin Milli Eğitim Bakanlığı'na gerçekleştirilmesi;
 8. 15/12/1992 tarih ve 21436 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanları İle Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanları Geliştirme Eğitimi Yönetmeliğinin 5. maddesine eklenecek bir bent ile aşağıdaki hususlar yönünde hükümler eklenmesi:
 - i. "Türk yükseköğretim kurumları öğretim elemanları ile kendileriyle kültürel ve bilimsel işbirliği veya anlaşmalar yapılmış olmasına bakılmaksızın, Türkiye'de görevli yabancı uyruklu araştırmacılara Türkçe eğitimi verilmesine yönelik eğitim programlarının açılmasının temel ilke olarak belirlenmesi";
 - ii. Ayrıca Yüksek Öğretim Kurulunca yükseköğretim kurumlarında çalışmayan uluslararası araştırmacıların da bu eğitim programlarından yararlanmasını sağlayan bir düzenleme yapılması,
 - iii. Bu düzenlemeyle programa katılım bedelinin %50 sinin konuk bilim insanının çalışmakta olduğu kurum veya kuruluş, kalan %50 sinin ise Maliye Bakanlığının bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanması;
 9. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 24. maddesinin b fıkrasının 1. bendinde yer alan ifadenin, "Yurtiçinden veya denkliliği kabul edilen bir yükseköğretim kurumundan, doktora veya tıpta uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak" olarak değiştirilmesi;
 10. YÖK tarafından hazırlanan ve 31 Ocak 2009 tarih ve 27127 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Doçentlik Sınav Yönetmeliği'nde, Doçentlik sınavının Türkçenin yanı sıra İngilizce olarak da yapılabilmesini sağlamak üzere bir düzenleme yapılması;
 11. Uluslararası araştırmacıların sosyal güvenlik anlaşması imzalanmamış olan ülkelerden Türkiye'ye uzun süreli çalışma amacıyla gelmesi durumunda, emeklilik süresi ve geldikleri ülkede ödedikleri primi taşıyamamaları açısından mağdur duruma düşmemeleri için yeni bir sistem/yöntemin geliştirilmesi amacıyla gerekli çalışmaların başlatılması;
 12. 2914 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinin yabancı uyruklu öğretim üyelerinin projelerde görev almasını sağlayacak şekilde değiştirilmesi;
 13. Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının 4üncü maddesinin ikinci fıkrasının yürürlükten kaldırılması;
 14. Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının 6'ncı maddesinin sözleşmede belirtilen ücret ve ülkesine gelme-gitme masraflarının yanı sıra "2547 sayılı Kanun çerçevesinde yapılan görevlendirmeler çerçevesindeki ödemelerin ve proje teşvik ikramiyesi ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından koordine edilen uluslararası Programlar çerçevesinde desteklenen Ar-Ge projelerine ilişkin ödemelerin yapılabilmesini mümkün kılacak şekilde değiştirilmesi;

uygun görülerek gerekli düzenlemelerin yapılmasına ve UAKK'nın görev süresinin BTYK 20. Toplantısına kadar uzatılmasına karar verilmiştir.

EK

- Ek - 4: Uluslararası Araştırmacıların Koordinasyon Komitesi'nde Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri